

بوسه و حکم آن در رمضان

امین الدین

«سعدی سعید افغانی»

Ketabton.com

حکم بوسه کردن در روزه

تتبع ونگارش :

امین الدین « سعیدی - سعید افغانی »
مدیر مرکز مطالعات ستراتژیکی افغان
ومسؤل مرکز فرهنگي د حق لاره- جرمني

بسم الله الرحمن الرحيم

حکم بوسه کردن در روزه

خواننده محترم !

هدف واقعی روزه همان طوریکه قرآن آنرا بیان داشت است متقی شدن انسان است . « **لعلکم تتقون** » تقوی گوهر اخلاق است ، که از محبت الهی ، از ایمان به الله (ج) درك صفات رحمت ، کرم ، فضل و خوف پروردگار بوجود می آید.

مفسران و علماء در تعریف و توصیف روزه حقیقی میفرمایند : روزه حقیقی روزه ای است که انسان با تمام احساس و با شعور کامل به ادا ی آن اقدام نماید. و از تمام مکروهاتی که روزه را بی روح و بی مفهوم می سازد از آن جداً جلو گیری بعمل آرد. پیامبر اسلام میفرماید : « وقتی که انسان روزه می گیرد لازم است که گوش ها ، چشم ها ، زبان ، دست ها و تمام اعضای بدن خود را از کار های ناپسندیده باز دارد . « ولی با آنهم زندگی زن شوهری زندگی است که توجه به آن نیز مهم و اساسی میباشد . در نزد بسیاری از روزه داران سؤال مطرح میشود که آیا بوسه کردن روزه را باطل می سازید یا خیر ؟

قابل یاد اوری میدانم که بوسه را نباید ساده پنداشت بخصوص در ماه مبارک رمضان ، بوسه مفهوم عمیقی دارد که توضیح بیانش خیلی ساده هم نمی باشد . با آنهم در جواب این سؤال باید به سنن پیامبر صلی الله علیه وسلم مراجعه کرد . در حدیثی مبارکی از ام سلمه رضی الله عنه روایت شده است : « **أن النبی (ص) کان یقبل وهو صائم** » «پیامبر صلی الله علیه وسلم بوسه میکرد درحالیکه روزه می بود » متفق علیه .

از عائشه (رض) روایت شده است که : «**کان رسول الله (ص) یقبل وهو صائم ویباشروهو صائم ولكنہ کان املکم لاربه** » پیامبر اسلام صلی الله علیه وسلم می بوسید در حالیکه روزه می بود و مباشره میکرد در حالیکه روزه می بود اما بود مالک ترین شما حاجت خود را . (فتح الباری : ۱۴۹/۴ : ۱۹۲۷) ، (صحیح مسلم : ۱۱۰۶ - ۶۵ - ۷۷۱/۲)

در مورد این که بوسه روزه را باطل نمی سازد ، هیچگونه اختلافی بین فقها نمی باشد . ولی اگر این بوسه ، هدف و مقصود روزه را برای روزه دار متزلزل سازد ، فقها نظریات بخصوصی خود را دارد . که توجه شما را به حدیث متبرکه که از ابی هریره (رض) روایت گردیده است جلب مینمایم :

ابی هریره (رض) فرموده است : « **أن رجلاً سأل النبی (ص) من المباشرة للصائم فرخص له و آتاه آخر فنہا عنہا ، فإا لذی رخص له شیخ وإذا الذی نہاہ شاب** » (مردی پرسید از پیامبر صلی الله علیه وسلم از مباشرت روزه دار پس رخصت داد او را و آمد مرد دیگری پس منع کرد او را از آن . پس کسیکه رخصت داد او را پیر بود و کس که منع کرد او را جوان بود . (ابو داود)

فقها میگویند برای کسیکه پیامبر صلی علیه وسلم بوسه را جایز دانسته ، آن شخص ، شخص پیر بود و برای آن کسیکه آنرا از بوسه نهی فرمود آن شخص ، شخص جوان بود. بادر نظر داشت همین تعبیر ها از حدیث متبرکه برخی از فقها بوسه را برای پیر ها جواز شمرده و برای جوانان ویا کسانیکه قدرت اداره خود را ندارند جایز نه شمرده اند.

اما در مورد ملاعبه با همسر هنگام روزه، در صورتیکه جماع و یا انزال منی صورت نگیرد اشکالی ندارد، طوریکه در حدیث متبرکه از عایشه رضی الله عنها روایت شده است که گفت: « پیامبر صلی الله علیه و سلم هنگام روزه (زنش) را بوسه میداد و ملاعبه میکرد» (صحیح بخاری 1927 و صحیح مسلم 1106)، لذا ملاعبه بین زوجین هنگام روزه جائز است ولی بشرطی که زوجین متأكد باشند که این ملاعبه شان به جماع منجر نشود و یا منی انزال نشود وگرنه اگر شخص روزه دار در برابر شهوت ضعیف باشند این امر برای آنها جائز نیست و باید از این نوع ملاعبه ها جداً جلوگیری نمایند ، زیرا ممکن است منی انزال شود و روزه شان باطل شود و یا این ملاعبه ها به جماع منجر شود که در نتیجه کفاره روزه دو ماه پی در پی بر آنها واجب میگردد. این قدامه در کتاب «المغنی» گفته است : کسی که : زن خویش را بوسه میکند از سه حالت خارج نیست:

- 1- منی انزال نشود، که در اینصورت بدون خلاف اهل علم روزه باطل نمیشود.
- 2- منی انزال شود، که در اینصورت بدون خلاف اهل علم روزه باطل میشود.
- 3- مذی خارج شود، که نزد امام احمد بن حنبل و امام مالک روزه باطل میشود و نزد امام ابو حنیفه و امام شافعی و حسن و شعبی و اوزاعی روزه باطل نمیشود زیرا در خروج مذی غسل واجب نیست، و این قول (یعنی عدم بطلان روزه هنگام خروج مذی) راجح میباشد.

و این تیمیه نیز قول عدم بطلان روزه هنگام خروج مذی را ترجیح میداند و میگوید هیچ دلیلی از شریعت بر بطلان روزه هنگام خروج مذی وجود ندارد و در شرع برای باطل شمردن روزه نیاز به دلیل است ولی دلیلی نیست.

نتیجه کلی :

بوسه برای روزه دار خواه جوان باشد یا پیر مباح است ، و فرق میان بوسیدن رخسار ، دهن ، لمس توسط دست و معانقه وجود ندارد البته این اباحت برای کسانی میباشد که میتواند خود را اداره کند.

اما اشخاصی که میدانند بدین ترتیب شهوتش به حرکت در آمده یا خوف جماع یا انزال وجود داشته باشد ، طوریکه احناف و شوافع هر دو در مورد متفق القول اند اینکار برای روزه دار مکروه است.

روزه دار نباید فراموش کند که شب دراز در پیش رو دارد ، و مسلمانان در روزه رمضان مانند سایر ایام در عمل مداوم میباشد ، و احتمال اینکه همچو کار منجر به انزال و وقوع آنچه که در شریعت مکروه است نگردد بهتر خواهد بود ، در ماه مبارك رمضان اصلاً دست به چنین کاری نز نند.

استنتاج فقهی :

با همسر خود یکجا خوابیدن ، ملاحظه کردن و بوسه و کنار آمدن ، تا زمانی که خطر انزال منی و یا وقوع جماع نباشد ، همه درست است. (ولی اگر به بوسه کردن و یا لمس و یا جماع در غیر فرج و دبر انزال گردد ، روزه اش فاسد گردیده ، بر آن قضاء واجب میشود ، نه کفاره .)

پایان

حکم بوسه کردن در روزه

تتبع و نگارش :

امین الدین « سعیدی- سعید افغانی »
مدیر مرکز مطالعات ستراتیژیکی افغان و
مسؤل مرکز فرهنگی دحق لاره - جرمنی
ادرس ارتباطی : بریننالیک :

saidafghani@hotmail.com

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**